

de Sprokkel

vrijzinnig humanistisch tijdschrift
regio Westhoek Noord

WINTER 2019

thema OPVOEDEN

V.U.: Marc Van Muylen, Galloperstraat 48, 8670 Koksijde | Verschijnt driemaandelijks | januari - februari - maart | 7de jaargang nr. 3

Afgiftekantoor: Gent X
P013985 - BC31649

de mens.^{nu}
is vrijzinnig humanistisch

kernredactie

Lore Alleman

Nele Deblauwe

Lieve De Cuyper

André Laveyne

Marc Mortier

Marc Van Muylem

Stefanie Proot

droegen ook bij aan dit nummer

Ute Coudyser

Luc Meys

Niels Lievens

Rudy Depotter

Killian Van Herbruggen

Denise Van der Meiren

Niels Denutte

Bericht aan de lezers en de auteurs

Dit tijdschrift wordt gratis verspreid binnen de vrijzinnig humanistische gemeenschap regio Westhoek Noord.

Wens je dit tijdschrift te ontvangen stuur dan je adresgegevens naar diksmuide@demens.nu. Je gegevens worden, behoudens bezwaar, opgenomen in een bestand beheerd door het huisvandeMens Diksmuide en uitsluitend gebruikt voor de verspreiding van dit tijdschrift.

De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de door derden geleverde artikels. De kernredactie behoudt zich het recht om ingeleverde artikels te wijzigen, in samenspraak met de auteurs.

Inhoud

Editoriaal	2
Actueel	3-4
Column	5
Hoofdartikels	6-7-8-9-10
.....	11-12-13-14
Boekbespreking	15-16
Visietekst	16
Activiteiten in de regio	17-18-19
.....	20-21-22-23
Lokale vereniging	23-24-25-26
Jong & Vrijzinnig	28
In de kijker	29-30

Editoriaal

Opvoeden, hoe doe je dat?

Opvoeden is maatwerk en een voortdurend leerproces van vallen en opstaan, vasthouden en loslaten ... waarin het een blijvend streven is naar evenwicht. Opvoeden is een kind op weg helpen naar volwassenheid. Maar opvoeden gebeurt niet alleen in de thuissituatie. Zo zijn grootouders, de juf of meester op school of de trainer op het voetbalveld mede-opvoeders die bedoeld of onbedoeld invloed uitoefenen op je kind. En dan hebben we het nog niet over de impact van reality-tv en de invloed van de multimediale wereld waarin kinderen tegenwoordig opgroeien.

Zoals we allemaal weten, is geen enkel kind, geen enkel gezin, geen enkele situatie hetzelfde. We hebben allemaal onze eigen aanpak als het over opvoeden gaat. We hebben allemaal onze eigen manieren, gewoonten, tradities, waarden en normen. Normen en waarden die vanzelfsprekend zijn voor ons. We hebben ze van jongs af aan meegekregen en denken er niet bij na. Als vanzelf dragen we ze over op onze kinderen, of we doen het juist bewust anders.

Maar, hoe zorg je ervoor dat je kind uitgroeit tot een verstandige volwassene, tot een evenwichtig mens die de wereld aankan en positief in het leven staat? Hoe schaaft je de ruwe kantjes weg, zodat je kind weet wat mag en niet mag, zodat het zelfverzekerd de wereld tegemoet kan gaan zonder arrogant te zijn? Hoe leer je je kind om zorgzaam te zijn en een goed mens te worden op wie je trots kunt zijn? Een algemene regel hiervoor is: toon het voorbeeld! Als je wilt dat je kind de andere respecteert, als je wilt dat je kind zich aan de regels houdt, dan moet je dat in de eerste plaats ook zelf doen. Want ze observeren je gedrag, altijd!

Wanneer kinderen vroeger in uitgebreide families opgroeiden, deden zij, voordat ze zelf kinderen kregen, al veel ervaring op door de zorg voor hun broers en zussen. Maar in onze huidige maatschappij van kleinere gezinnen, en jongeren die ervoor kiezen om op oudere leeftijd voor het eerst een kind te krijgen, verandert de situatie drastisch. Opvoeden lijkt een hele klus en brengt twijfels en onzekerheden met zich mee. Velen zoeken dan ook hulp en ondersteuning in boeken en websites over opvoeden.

Misschien toch een kleine geruststelling wanneer deskundigen beweren dat de ideale opvoeding niet bestaat. In het hele opvoedingstraject zal je als ouder allicht fouten of verkeerde keuzes maken, maar je blijft iedere dag toch weer proberen om je kind zo goed mogelijk te begeleiden naar volwassenheid.

Marc Van Muylem
voorzitter Vrijzinnig Huis Koksijde

Wordt fan van de Sprokkel op facebook!
www.facebook.com/desprokkel

IHEU publiceert Freedom of Thought-rapport 2018 - Conclusie: als atheïst en vrijdenker ben je nergens beter dan in België

De IHEU - International Humanist and Ethical Union (IHEU), de grootste organisatie ter wereld van en voor niet-gelovigen lanceerde haar inmiddels 7de jaarlijks Freedom of Thought Report in New York, op de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties. Het rapport lijst de beste en slechtste landen ter wereld op om als atheïst en humanist te verblijven. Dat is een wereldwijde primeur.

In de rangschikking, afgaand op de manier waarop de landen omgaan met atheïsten, humanisten en niet-gelovigen prijken België, Nederland en Taiwan op een gedeelde eerste plaats.

TOP 10		BOTTOM 10	
Land	Plaatsing op 196 landen	Land	Plaatsing op 196 landen
België	1	Brunei Darussalam	187
Nederland	1	Sudan	188
Taiwan	1	Maleisië	189
Nauru	4	Mauritanië	190
Frankrijk	4	Verenigde Arabische Emiraten	191
Japan	4	Pakistan	192
São Tomé & Príncipe	4	Malediven	193
Noorwegen	8	Afghanistan	194
Verenigde Staten van Amerika	8	Iran	195
Saint Kitts & Nevis	10	Saudi-Arabië	196

België, Nederland en Taiwan worden in het rapport gefeliciteerd met hun pluralistische benadering van religie, ook al verschillen deze landen onderling enorm in staatsstructuur en aantal gelovigen onder de bevolking.

‘Het Belgische model bekleedt een unieke plaats in de wereld. Er is historisch gezien sterk ingezet op vreedzaam samenleven van verschillende levensbeschouwingen, tot en met de levensbeschouwelijke vakken in het gemeenschapsonderwijs. Tegelijk is ook bij ons niet alles perfect. De superdiverse samenleving is een feit, maar we zijn allemaal zoekende in die samenleving. De principes van de Verlichting kunnen opnieuw een kompas zijn. Bijvoorbeeld door ze nadrukkelijker in onze Grondwet te schrijven.’ Zegt Anne-France Ketelaer, Algemeen Directeur van deMens.nu - Unie van Vrijzinnige Verenigingen en ondervoorzitter van IHEU.

Meer lezen kan via www.demens.nu/2018/10/30/als-atheïst-en-vrijdenker-ben-je-nergens-beter-dan-in-belgie/

Jaarlijks vier vrijzinnig humanistische uitzendingen op VRT

DeMens.nu en de VRT zijn overeengekomen dat er een format wordt uitgewerkt waarin de vrijzinnig humanistische beschouwing aan bod kan komen. Het gaat voorlopig om vier uitzendingen per jaar op zondagochtend.

De bal ging aan het rollen toen minister van Media Sven Gatz de beslissing nam om de erkenning van de levensbeschouwelijke omroepen in te trekken. Voor de vrijzinnig humanisten was dit het einde van 'Lichtpunt' op tv en 'Het Vrije Woord' op Radio 1. Daardoor bleven enkel de erediensten over op zondag. De Unie Vrijzinnige Verenigingen/deMens.nu en Wim Van Rompaey, voormalig directeur van de vzw Het Vrije Woord, die de uitzending van 'Lichtpunt' verzorgde, dienden in januari dit jaar een

klacht in bij de Cultuurpactcommissie.

Op 28 september werd er een verzoeningsvoorstel aanvaard door de VRT, Freddy Mortier, voorzitter van deMens.nu, en Wim Van Rompaey. Dit betekent dat er op zondagochtend een vrijzinnig humanistisch aanbod, naast de erediensten, kom de openbare omroep.

Freddy Mortier benadrukt dat de gesprekken met de VRT op een constructieve manier verlopen zijn. De VRT laat weten uit te kijken naar de samenwerking en zegt steeds te trachten om alle verschillende levensbeschouwingen in Vlaanderen aan bod te laten komen.

Afscheid nemen en herdenken op een seculiere manier

Doodgaan hoort bij het leven. Toch staat de wereld even stil wanneer een dierbare overlijdt of wanneer je zelf met je levenseinde wordt geconfronteerd. Verdriet en gemis vormen immers de keerzijde van graag zien. Steeds meer mensen geloven niet meer in een hiernamaals of een soort leven na de dood en kiezen daarom voor een vrijzinnig humanistische afscheidsplechtigheid waar de overleden persoon centraal staat. Zo werden er 738 vrijzinnig humanistische afscheidsplechtigheden in Vlaanderen en Brussel gehouden in 2017. Ook herdenkingsplechtigheden, waarbij families samenkomen om hun verdriet met andere families te delen, zijn een succes.

Vrijzinnig humanistische consultants helpen bij het creëren van afscheidsplechtigheden op maat. Ze richten zich op het leven voor de dood. Nabestaanden beslissen met hen in een huisvandeMens zelf hoe de afscheidsplechtigheid er zal uitzien.

Lees er alles over op www.demens.nu/afschied en bekijk ook het filmpje gerealiseerd met de medewerking van huisvandeMens Ieper.

De kijk van ... Nele

Ploetermoederen

Op 11 november 2005 werd ik wakker en dacht ik: ik wil een kind. Dat kind krijgen liep niet bepaald van een leien dakje. Maar goed, een paar jaar later beviel ik van mijn eerste spruit. Hoewel mijn zoon zó hard gewenst was, hoewel ik zó ontzettend naar zijn komst had uitgekeken, hoewel ik me zó klaar voelde om mama te worden, was toch het eerste wat ik dacht toen ik met hem op de kamer van de materniteit kwam: Wat heb ik nù gedaan!? Een baby! Hier! In mijn armen! En ik ben er voor altijd verantwoordelijk voor! Drie dagen na de bevalling werd ik overvallen door babyblues en bleitte ik harder dan alle pasgeborenen op de kraamafdeling samen. Na een week was dat ook weer over en voelde ik me 100% mama. Die roze wolk is nooit bij me gepasseerd, maar toch, het voelde allemaal best oké. En een paar jaar later werd dat geluk compleet gemaakt met nog een kindje erbij. Ik had een gezin!

Vóór ik aan kinderen begon had ik een redelijk omljnd idee van het concept 'opvoeden'. Daarin speelden de kindjes braaf met lego op hun speelmat, aten ze alles op wat ik hen voorschotelde, waren ze stil in de auto, en dronken ze altijd water. Not! Kinderen opvoeden is werken, zagen, onvoorspelbaar, chaos, rommel, en bleiten (zij en/of ik). Op 1 februari 2009 begon ik aan een reality check waar ik nog elke dag tegenaan loop.

Mijn kinderen gingen nooit Plopkoekeken eten en nooit slapen in lakens van K3. Ze gingen nooit videospelletjes spelen en de Sint zou nooit roze plasticen rommel brengen. Ik vergeef mezelf nog elke dag voor dat soort naïeve ideeën. Als je halfweg de twintig en kinderloos bent, mag je nog dwalen, toch? Ondertussen heb ik mijn les geleerd. Ze eten Plopkoekeken, want de scène in de Colruyt is het me echt niet waard. Er slaapt er eentje in K3-lakens en eentje in Lego-lakens, want die mooie, hippe dekbedden die ik voor hen kocht zijn 'lelijk' en ze 'prikken'. Je wil 's avonds geen halfuur discussiëren met je kleuter over denkbeeldig prikkende en lelijke lakens. Ik zei nog: 'Doe je ogen toe, dan zie je niet dat ze lelijk zijn.' Maar dat hielp niet, want ook in het donker blijven lelijke lakens gewoon lelijk, vol-

gens de kenners. Daar kon ik niks tegenin brengen.

De lat moet vooral niet te hoog liggen. Of zijn er echt mensen die denken dat het leven in gezinsverband eruitziet zoals in de Nutella-reclame? Daar beginnen ze fris en monter aan hun dag in een kraaknette pyjama, iedereen breed lachend aan tafel, de pot choco wordt vriendelijk doorgegeven en de boterhammen gaan vlotjes naar binnen. Wel, dat is gewoon gelogen! Want in al die jaren dat ik mama ben, heb ik nog nooit zo'n ochtend meegemaakt. Nog nooit. Er moet altijd iemand morsen met de melk, er is altijd iemand slechtgezind, er moet altijd iemand klagen om het getreuzel (ik), er slingert altijd wel ergens een pyjama rond, en niemand is fris en monter.

Ik had een redelijk omljnd idee van het concept 'opvoeden'. Daarin speelden de kindjes braaf met lego op hun speelmat, aten ze alles op wat ik hen voorschotelde, waren ze stil in de auto, en dronken ze altijd water. Not!

Maar eerlijk? Ik zou mijn kroost voor geen geld ter wereld willen missen, want opvoeden kan ook gewoon schoon zijn. Geef mij maar mijn rommelige, chaotische, tegensprekende, hangende, norse koters. Ik ken ze door en door, en zij mij. We zijn niet perfect voor elkaar, we hoeven niet keihard ons best te doen, en we moeten niet voldoen aan allerlei verwachtingen.

Vorige week bracht ik zoon- en dochterlief naar school. Zoals gewoonlijk moesten we ons weer haasten. Al sta ik om 5 uur op, dan nog lijkt het onmogelijk om op tijd te vertrekken. Soit. Op het uur van de waarheid bleek de zoon nog een handtekening in z'n agenda nodig te hebben, was de dochter net iets té enthousiast geweest met een lippenstift van mij, én was geen van beide langs de tandenborstel gepasseerd. Crisis! Ik ontstak in een tirade zoals alleen moeders dat kunnen.

's Middags werden ze van school gehaald door mijn moeder. Ik kreeg een berichtje: "De kinderen zeggen dat jullie deze ochtend ruzie gemaakt hebben. En ze zeggen dat je gelijk had. Ze sturen je een dikke kus!" Ik heb vaneigens duizend hartjes teruggestuurd, dat spreekt voor zich.

Nele Deblauwe

Het belang van de leerkracht als opvoeder

Één van de basiscompetenties van een leerkracht is de leerkracht als opvoeder. Een onbeschrijfelijk moeilijke competentie die elke startende en reeds langer werkende leerkracht dagelijks in zijn/haar boekentas moet dragen: de kunde om op te voeden. Deze belangrijke, morele competentie van elke leerkracht is er één die noch vanzelfsprekend, noch gemakkelijk is en die ons niet enkel als leerkracht, maar ook als *mens-zijnde* uitdaagt. Namelijk het onvoorwaardelijke besef van de vervolmaakbaarheid van elk individu. Dus ook van onszelf. We (ver)rijken onszelf als leerkracht.

Met deze open en broodnodige houding moeten we ten eerste voor de jongeren staan, want te allen tijde moeten we eerst het kind zien en dan pas de leerling. Wie les geeft voor een klas en niet voor jongeren, speelt volgens mij op een ander terrein. We kunnen ons onmogelijk profileren als een leerkracht-opvoeder als we deze nuance niet maken. Je kan met andere woorden onmogelijk enkel leerkracht zijn. We zijn een leerkracht-opvoeder, deze competenties zijn onmiskenbaar met elkaar verbonden.

Een school als medebakermat voor waarden en normen

Jongeren zitten gemiddeld meer dan vijftien jaar op school. Één van de doelen tijdens deze lange, schoolse tocht is om de kinderen voor te bereiden op de samenleving, de toekomstige samenleving. Elke leerkracht draagt volgens mij een verantwoordelijkheid van en voor de maatschappij, om naast intrapersonlijke waardenvorming ook globale, maatschappij relevante waarden mee te geven met de jongeren. Sterker nog, het is de taak om als leerkracht een zo realistisch mogelijk beeld te schetsen over hoe het maatschappelijk reliëf eruit ziet.

Ook het daarbij komend sociaal functioneren, gaande van algemene gedragsregels, zoals: beleefdheid, respect, ...

tot rationele en kritische waarden, zoals: het niet zomaar aannemen van zaken, niet meteen vervallen in vooroordelen of discriminerende zaken die eigenlijk totaal pseudowetenschappelijk of onjuist zijn. Blijven investeren als leerkracht-opvoeder op subjectivering en socialisatie bij jongeren; daar zit het talent!

Hierbij komt natuurlijk ook de taak om de gedachtegang van een thuisfront te durven nuanceren. Dit brengt twee moeilijkheden met zich mee. Enerzijds de marginaal kleine impact die we als leerkracht hebben op een thuissituatie en diens waarden en normen. Anderzijds creëren we het effect dat ouders de opvoeding verschuiven naar een taak van de school of van de leerkracht. Deze gedachte is paradoxaal. We willen grotendeels waarden en normen meegeven die belangrijk zijn voor de huidige maatschappij en diens diversiteit, maar anderzijds houden we ons graag op de zijlijn als het gaat om de verantwoordelijkheid en opvolging hiervan. Dit is zowel voor leerkracht-opvoeder als voor ouders. De vraag over wie er jongeren opvoedt, zou er geen mogen zijn van partijen of groepen, maar van samenwerking.

Een moeilijke taak van de leerkracht als opvoeder

Het staat buiten kijf dat we als leerkracht een belangrijke -en in sommige gevallen een positieve- waardenregulator zijn voor jongeren. Het doet mij denken aan wat Henry Brooks Adams ooit zei: "Een leraar raakt aan de eeuwigheid; hij kan nooit zeggen waar zijn invloed ophoudt."

Ik wil graag afsluiten met wat volgens mij het moeilijkste is als leerkracht-opvoeder in een school. Het is tegelijk één van de meest uitdagende hindernissen als ouder: afstand nemen van je eigen waarden- en denkkader, proberen om zo objectief mogelijk een kind op te voeden en zo objectief mogelijk les geven. Want een kind opvoeden is niet het voederen en opleggen van waarden, normen en gedachten, maar is het net de vrije ruimte geven om zelf tot deze elementen te komen.

Het is daarom belangrijk om onvoorwaardelijk te geloven in het kunnen van elk kind. Vitaliteit is de brandstof voor deze onvoorwaardelijkheid. Misschien is de leerkracht nog nooit zoveel een opvoeder geweest. Misschien roept de maatschappij ons op om opvoeder-leerkracht te zijn.

Niels Lievens
leerkracht bij Element

Opvoeding en onderwijs

Een huwelijk uit noodzaak

Het zijn uitdagende tijden voor ouders. Niet alleen worden zij geconfronteerd met een steeds complexer wordende samenleving, een samenleving onder druk ook, en de aanpassing eraan als ouder of ouders: de beleving ervan gaat ook gepaard met een even primair noodzakelijke als uitdagende opgave hun kinderen een opvoeding mee te geven die aangepast is aan de noden en verwachtingen van die veeleisende samenleving. Welke rol kan onderwijs op zich nemen als het erop aankomt jonge mensen mee te begeleiden en hen waarden voor te spiegelen die hun opvoeding, daar waar nodig, ten goede komt, daar waar noodzakelijk, er echt ook toe doen.

Werkende ouders in diverse omstandigheden

In een studie van Kind en Gezin, gebaseerd op cijfers van de kruispuntbank van 2010, krijgen we het volgende beeld over de tewerkstelling van Vlaamse ouders: 89.1% van de kinderen jonger dan 12 jaar in Vlaanderen leeft in een gezin met tenminste twee werkende ouders. 3,6% leeft in een gezin zonder werkende ouders en van 7.2% was het niet te achterhalen. Maximaal 10,8% van de kinderen woont dus bij niet-werkende ouders. De overgrote meerderheid van kinderen leeft in een gezin met minstens één werkende ouder. Er zijn grote verschillen in diversiteit. In Vlaams-Brabant leeft 38% van de kinderen in een gezin waarbij het kind geen Nederlands praat met de moeder. In West-Vlaanderen is dat maar 12,1%. Gemiddeld spreken we van een kwart van de kinderen waar thuis geen Nederlands gepraat wordt.

Dat is een grote groep waarvoor een uitdaging bestaat om het op school en op de arbeidsmarkt goed te doen, 1 op 4 kinderen is niet Vlaams van origine.

61% van de kinderen van werkende ouders leeft in gezinnen waarin de ouders allebei aan het werk zijn. Van alle ouders met een job is 29,7% een 'intensief tweebanengezin'. Dat betekent dat er bij on-

geveer 30% van de ouders veel tijd moet geïnvesteerd worden in het uitvoeren van die jobs, tijd die wegvloeit van de tijd die samen in het gezin met de kinderen wordt doorgebracht. Het beeld van de situatie van kinderen in Vlaamse gezinnen is er één van grote diversiteit. En van een uitdaging voor de schoolse opvoeding. Kinderen groeien op in een superdiverse en snel veranderende samenleving. 'Een samenleving onder druk' is misschien de beste omschrijving. Of zelfs een nieuwe omwenteling in onze levenswijze onder druk van globalisering, snelle technologische ontwikkeling op gebied van communicatie, de druk op normen en waarden en gewoonten van een samenleving.

Autonomie

In deze gediversifieerde en arbeidsintensieve samenleving dienen wij kinderen waarden mee te geven die hen laten opgroeien tot volwaardige mondige burgers die kunnen participeren aan en anticiperen op datgene wat hen dagelijks verbindt en scheidt. Een gemeenschap die is verweven met een sociale democratische omgeving waarin het goed is om te leven en gelijkwaardig om te gaan met elkaar, hen als dusdanig op te voeden tot het verkennen van autonomie, een opvoeding waarin ze leren zelfstandig denken en handelen binnen hun mogelijkheden en beperkingen. Opvoeden om hen in staat te stellen een eigen mening te leren vormen, om te komen tot een verantwoord oordeel en een gemotiveerde keuze. Opvoeden is ook het meegeven van grote doses aan verantwoordelijkheid, want zelfstandig handelen is niet zomaar doen waar je zin in hebt of alleen maar wat je zelf wilt of vindt te moeten doen, het houdt ook gevolgen in en hiernaar leven, dus oog hebben welke gevolgen in het spel zijn voor het kind zelf, de anderen en zijn omgeving.

Het is juist in onder andere dat oefenen in autonomie dat opvoeden en onderwijs elkaar kunnen vinden en aanspreken, en vrak en vrij ontdekken waar de grenzen en mogelijkheden van autonomie liggen. Die grenzen en mogelijkheden worden mee bepaald door de flexibiliteit en bewegingsruimte van de ouders. Hoever reiken de opportuniteiten van ouders wanneer zij beiden een drukke dagelijkse professionele invulling moeten meezeulen, met daarbij nog een rits aan andere verplichtingen die zij al dan niet als dusdanig beschouwen? Ouders komen er minder vaak toe de ondersteunende draagkracht op te brengen of aan te bieden die opvoeding voortdurend vereist op een volwaardige en voldragen wijze. Anderzijds wordt daarom, maar ook los daarvan, steeds meer verwacht én verlangd van het onderwijs wanneer het aankomt een 'aanvullende' opvoeding naar gedrag, mentaliteit en omgang te bieden. Hierdoor komt onderwijs steeds meer op het voorplan in te stappen in een 'co-ouderschap' om waarden en normen die het kind in zijn opvoeding aanbelangen te kunnen definiëren.

De basiscompetenties van de leraar

In de diverse context die de gezinssituatie meebrengt is er voor de leraar een uitdaging om gedeeltelijk de opvoedende taak van het gezin over te nemen. Van een student in de lerarenopleiding wordt verwacht dat hij tien basiscompetenties beheerst. Drie ervan hebben betrekking op de opvoeding van het kind, met name:

- De leraar als opvoeder;
- De leraar als partner van ouders en verzorgers;
- De leraar als cultuurparticipatant.

De concrete set pedagogische vaardigheden *als opvoeder* is op deze manier in doelstellingen van de opleiding geformuleerd, op die wijze dat de participatie van de leraar als onderwijsdrager wezenlijk is verankerd in zijn opdracht. Het dient vermeld dat daardoor zijn opdracht als leraar in ruime mate is toegenomen. Een leraar komt niet enkel toe tot onderwijzen toe, zijn opvoedende rol krijgt hij nu ook

mee in zijn basisopleiding, waardoor dit wordt erkend als basiscompetentie, een inherent relatie-gebonden gegeven dat ook als kwalificatie dient te worden meegenomen in zijn opdracht, die er een stuk veelzijdiger en nadrukkelijker is op geworden:

1. In overleg een positief leefklimaat creëren voor de leerlingen zowel in klasverband als op school.
2. De emancipatie van de leerlingen bevorderen.
3. Door attitudevorming leerlingen op individuele ontplooiing en maatschappelijke participatie voorbereiden.
4. Actuele maatschappelijke ontwikkelingen hanteren in een pedagogische context.
5. Adequaat omgaan met leerlingen in sociaal-emotionele probleemsituaties of met gedragsmoeilijkheden.
6. De fysieke en geestelijke gezondheid van de leerlingen bevorderen.
7. Communiceren met leerlingen met diverse taalachtergronden in diverse talige situaties.

Als men zich even de moeite getroost deze set van pedagogische vaardigheden te kaderen binnen een opdracht tot opvoeden, dan is er duidelijk het besef dat onderwijs geen speler in de kantlijn is, maar daadwerkelijk, intensief en constructief appelleert aan een maatschappelijke opdracht die door en door ernstig dient te worden genomen en op zijn minst reeds deugdelijk en meer dan gewoon partieel aansluit bij wat van ouders moet worden verwacht.

Het kan niet de bedoeling zijn dat onderwijs de rol van de ouders overneemt. Dat kan, noch mag het opzet zijn. De bijzondere relatie ouder-kind is niet te herhalen, noch is nabootsen een doel op zich. Maar de vaardigheden die een leraar via zijn aangeboden onderwijs kan bijdragen aan het opvoedingsproces, vaak meer noodzakelijk dan spontaan gevraagd of gewild, eerder verhoopt, is van die aard dat onderwijsexpertise als gegeerd goed moet worden beschouwd. Zij het enkel al omdat het onderwijs door haar leraren zich bereid heeft verklaard haar verantwoordelijkheid op te nemen een opvoedingsproces op gang te brengen, tenminste althans te ondersteunen, als vrijwillige doch diep doordachte en overwogen strategie om aan de opvoeding van kinderen een bewuste en doordrongen meerwaarde te geven zonder claim van onmisbaarheid of protserigheid hierop te leggen.

Opvoeding en onderwijs mag dan nog een huwelijk uit noodzaak zijn, een goede afloop ervan is steeds in handen van betrouwbare en vertrouwde partners.

Luc Meys
inspecteur Niet-Confessionele Zedenleer

“Mama, ik wil je niet meer zien!” “Papa, laat me met rust!”

STEUNPUNT OUDERVERSTOTING

Het bestaat, kinderen die na de echtscheiding geen contact meer willen met één van hun ouders. In bepaalde omstandigheden is dit het gevolg van ouderverstoting of oudervervreemding.

Ouders (en ook grootouders) die ermee geconfronteerd worden, weten vaak niet wat hen overkomt. Ze worden meegezogen in een zeer pijnlijk proces. Doordat ouders het niet (her)kennen, vinden zij ook zeer moeilijk de weg naar geschikte ondersteuning. Ook hulpverleners zijn vaak niet op de hoogte van deze problematiek.

“Een kind dat zijn mama niet meer wil zien, ... die mama moet wel iets verkeerd gedaan hebben,” zo wordt er nog al te vaak over gedacht. En een kind dat zijn papa niet meer wil zien? “Tja, geef dat kind de nodige rust.”

In het huidige onderzoek omtrent families en echtscheiding, krijgt ouderverstoting (te) weinig aandacht. Er is veel onderzoek naar echtscheiding en ouderschap, maar er is zeer weinig onderzoek naar ouders die na de echtscheiding het contact met hun kind moeten missen.

Nochtans doet het zich onrustwekkend veel voor. Eerste schattingen spreken over 10% van de kinderen in echtscheiding. Er zijn ook cijfers die beduidend hoger liggen.

De termen ouderverstoting/oudervervreemding krijgen veel kritiek. Het lijkt alsof er een taboe rond heerst. Hulpverleners vinden de termen weinig hoopgevend en vinden dat je er niet mee kan werken aan herstel. De termen geven echter zeer goed weer waar het over gaat, het is en blijft zeer pijnlijk voor de verstoten ouders, en voor de kinderen. Stel je voor dat jouw kind je de rug toekent, zomaar, zonder reden!

Wat is ouderverstoting/oudervervreemding nu eigenlijk?

Bij ouderverstoting gaat het kind een heel sterke relatie aan met één ouder, en minacht het de andere ouder. Het kind vindt die andere ouder slecht, en wil er geen contact meer mee. Daarvoor geeft het kind ongegronde, ongeldige redenen. Kinderen zeggen bijvoorbeeld niet meer naar een ouder te willen omwille van ‘de kleinere tuin’, ‘de domme buurt’, ‘de kapotte kleren’, ‘de slechte spaghetti’, ‘de saaie hond’, ‘de slechte reizen’, ... Tussen de geliefde ouder en het kind ontstaat een ziekelijke band, tegen de andere ouder. Deze andere ouder wordt verstoten, of er is een sterke weerstand tegen contact met hem/haar. Met verdere vervreemding tot gevolg.

Ouderverstoting werd voor de eerste keer omschreven door Gardner, in 1985. Gardner benoemde het als Parental Alienation Syndrome (PAS). Hij beschreef het naar aanleiding van observaties met echtscheidingskinderen in zijn praktijk. Hij zag volgende signalen bij vervreemde kinderen:

- Het kind minacht de verstoten ouder helemaal en ontkent alle positieve eigenschappen van deze ouder.
- Voor de weigering tot contact, haalt het kind redenen aan die niet in verhouding staan met de verstoting, of die niet berusten op wat hij zelf heeft meegemaakt. Men ziet bij deze kinderen vaak ‘valse slechte herinneringen’. De herinneringen over het leven met de verstoten ouder stroken niet met de werkelijkheid.
- Het kind beschrijft de geminachte ouder helemaal als negatief en de geliefde ouder helemaal als positief. Het kind kan niet genuanceerd nadenken over zijn ouders. Het kind denkt vaak ook op die manier over relaties met andere mensen.
- De geliefde ouder geeft aan dat het kind er zelf zo over denkt - of het kind benadrukt dat het zijn eigen ideeën zijn. Het kind neemt dus de ideeën van zijn geliefde ouder over. Soms gebruikt het een taal die niet de zijne is. Het kind gebruikt bijvoorbeeld volwassen taal om aan te geven waarom het niet meer naar een ouder wil. Het kind van 6 jaar zegt bijvoorbeeld: “Mijn vader is overspelig.”

- Het kind steunt de geliefde ouder onvoorwaardelijk en vanzelfsprekend, wat deze ook doet.
- Het kind voelt zich niet schuldig voor wat het de geminachte ouder aandoet.
- De minachting voor de ouder breidt zich uit naar de omgeving, zoals zijn familie, een nieuwe partner, kinderen van de nieuwe partner, buurt, huisdieren, ...

Hoe ontstaat ouderverstoting?

Ouderverstoting is een gevolg van een loyaliteitsconflict bij het kind. Van bij de geboorte is het kind loyaal naar beide ouders toe, het is met beide ouders verbonden. Het ontleent zijn 'zijn', zijn identiteit aan moeder én vader. Een kind is de helft mama en de helft papa.

Complexe scheidingen zorgen ervoor dat het kind het gevoel heeft dat het een keuze moet maken tussen zijn ouders. Het kind wil het loyaliteitsconflict waarin het zit, verminderen. En dat betekent kiezen voor één ouder, tegen de andere ouder. Het kind maakt een 'split', zowel in het contact met de ouders als in de opbouw van zijn identiteit. Een stuk van zichzelf is dus ook slecht.

Het begint bij de strijd tussen de ouders over het ouderschap na scheiding. In deze strijd wordt het kind gepro-

grammeerd. Deze programmering kan bewust of onbewust gebeuren. Onderzoekers herkennen bepaalde strategieën in het ontstaan van ouderverstoting. Dit zijn kleine signalen die ernstig genomen moeten worden. Zoals kwaad spreken over de andere ouder, contacten met de andere ouder beperken, het kind vertellen dat de andere ouder hem niet graag ziet, of onveilig is, zorgen voor conflicten tussen het kind en de andere ouder, ... Niet enkel de ouder demoniseert, maar ook zijn entourage, zoals oma, burens, ...

Deze programmering kan zich soms zeer subtiel voordoen. De ouder toont bijvoorbeeld heel veel verdriet, en leunt op zijn kind voor ondersteuning bij alle pijn. De ouder neemt het kind in vertrouwen en vertrouwt het gevoelens toe die niet voor het kind bestemd zijn. Het kind kiest vaak voor de ouder die het meeste pijn toont, wil er zorg voor dragen. Het kind voelt zich verantwoordelijk voor de gehavende ouder en kiest tegen de andere.

De gevolgen van ouderverstoting

Ouderverstoting heeft ernstige gevolgen, zowel voor het kind, als voor de verstoten ouder. Het kind heeft vaak levenslange problemen met identiteit, zelfwaardering, emotioneel welbevinden, sociale relaties en liefdesrelaties.

Voor de verstoten ouder is dit een zeer pijnlijk proces, waar-

Ondertussen op de boekenbeurs

op hij geen impact lijkt te hebben. Hij wordt beschuldigd van zaken die niet kloppen, zijn kinderen willen hem niet meer zien, en hij kan het tij niet keren. Hij zoekt hulp en steun, maar niemand kan helpen. De verstoting neemt zijn hele leven in beslag.

Ben jij een verstoten ouder? Of heb je geen contact meer met je kleinkind(eren) doordat je zoon/dochter verstoten wordt?

Eerst en vooral is het belangrijk dat je weet dat je als (groot) ouder rechten hebt. Zo heb je recht op persoonlijk contact met je (klein)kind. Als ouder heb je tevens recht op informatie. Zo moet de school jou informeren als je erom vraagt.

Het is belangrijk te begrijpen dat ouderverstoting steeds klein start. Misschien herken jij signalen, maar komt je kind wel nog bij jou en wordt het contact steeds moeilijker (je krijgt bijvoorbeeld allerlei verwijten)? Misschien ben je ongerust dat ouderverstoting zijn intrede doet? Laat je nu reeds ondersteunen. Ouderverstoting begint steeds klein en breidt zich uit. Het wordt groter als je er niet op tijd bewust mee omgaat.

Heeft je kind alle contact met jou verbroken, dan is het zeer belangrijk om je te laten ondersteunen door mensen die ouderverstoting kennen.

Je kan ondersteuning ervaren door:

- Goede informatie over en advies bij omgaan met ouderverstoting. Hiervoor kan je op zoek gaan in literatuur, maar je kan ook informatiesessies volgen. Deze informatiesessies kunnen gaan over ouderverstoting algemeen, maar kunnen ook specifieke thema's aansnijden, zoals de relatie tot je kind, communicatie, vergeving, ...

- Coaching of therapie door hulpverleners die de ouderverstoting (er)kennen. Zij bieden jou een plek waar er naar je geluisterd wordt, waar je gevoelens er mogen zijn, waar het geweld, de machtsongelijkheid, de machteloosheid,... ter sprake mogen komen.
- Praatgroepen: het delen van verhalen en gevoelens met lotgenoten.
- Juridisch advies: Wat zijn jouw rechten als verstoten ouder, en wat zijn de juridische wegen die je kan bewandelen?

Voor deze ondersteuning kan je terecht bij Steunpunt Ouderverstoting vzw.

Steunpunt Ouderverstoting is een nieuwe vzw die opgericht werd door hulpverleners die uitgaan van de premisse dat een kind van beide ouders houdt en beide ouders nodig heeft voor een gezonde emotionele ontwikkeling.

Ze wil zich engageren om met een positieve focus nieuwe perspectieven aan te reiken aan ouders en hen te versterken. Daarnaast wil ze zich inzetten op sensibilisering in het hulpverleningslandschap.

Je kan de website www.steunpuntouderverstoting.com raadplegen, de facebookpagina volgen en/of contact opnemen voor persoonlijke ondersteuning.

*Ute Coudyser
bestuurslid en orthopedagoge bij Steunpunt Ouderverstoting*

Confidenties van een opa

Mijn oudste kleinzoon was zes jaar toen hij mij de volgende gebeurtenis toevertrouwde.

Moet je nu wat weten, Rudy?

Ja, jongen.

Mijn mama smijt het geld door vensters en deuren.

Wie zegt dat, jongen?

Mijn papa.

Ik keek hem enigszins verwonderd aan, wat hij blijkbaar interpreteerde als het niet begrijpen van de draagwijdte van zijn woorden.

En hij herhaalde: door deuren en vensters, het geld. Versta je het?

En hij begon hartelijk te lachen bij dat beeld van de briefjes en de munten die door de geopende deuren en vensters vlogen.

Daar zat ik eventjes paf en ik wist niet goed wat te antwoorden.

De oude wijze uithangen en een jongetje van zes jaar trachten uit te leggen dat er zoiets bestaat als symbolische uitdrukkingen? Dat je dat niet letterlijk moet opvatten? Dat er wel een concrete betekenis aan verbonden is? En welke? Voorbeelden genoeg. De kerk uitgaan voor het zingen? Er zit een haar in de boter? Er ligt een haar in de soep? Of is het omgekeerd?

Maar onmiddellijk daarna viel mijn frank.

Op een bepaald ogenblik in mijn leven zat ik regelmatig financieel in de rats. Het gevolg van een echtscheiding, een overmoedige hypothecaire lening en het leven als alleenstaande vader met twee kleine kindjes. Misschien ook wel het gevolg van een wat uitbundige levensstijl, met een toch niet onaanzienlijk inkomen.

Wat mijn moeder (de grootmoeder van mijn zoon, de overgrootmoeder van mijn kleinzoon) regelmatig de opmerking ontlokte dat ik het geld door deuren en vensters smeed.

In haar ogen natuurlijk, want zij had de oorlog meegemaakt. Heeft mijn zoon dat toen opgevangen? Herinnert hij zich de prangende pecuniaire situaties in zijn kindertijd? En de

reacties en de boodschappen? En herhaalt hij de opmerkingen van zijn grootmoeder, om te vermijden dat hij in dezelfde situatie terechtkomt? En vangt een onbevangen kleinzoon dat op. Tot zijn groot jolijt.

Wat moest ik mijn kleinzoon zeggen?

Dat die uitspraak betekent dat zijn mama misschien wat teveel geld uitgeeft? Althans volgens de normen van zijn papa.

Ik zag al de poppen aan het dansen. De kleinzoon gaat naar huis en vertelt dat opa beweert dat zijn mama teveel geld uitgeeft. Ze heeft een gat in haar hand, zoals ze zeggen. En mijn zoon die mij verontwaardigd belt om te vragen waarmee ik mij godverdomme moei.

Bovendien ontnem ik mijn kleinzoon het hilarisch beeld van een levenslustige mama die zwaait met briefjes en muntjes en ze zo maar rond strooit. Als voer voor de vogeltjes.

Dus ik zweeg en liet mijn kleinzoon in zijn leuke waan. Het is niet aan mij om de leef- en denkwereld van mijn kleinkinderen te bepalen. Hoogstens wat aan te vullen en bij te schaven. En dan nog!

Grootouders, ken uw plaats.

Toen diezelfde kleinzoon nog in de kleutertuin zat, vertelde hij me plots dat we jeezeke altijd graag moesten zien. Ik verslikte mij in mijn koffie. Of was het een wijntje?

Waar haalt hij het, verdomme?

En toen besepte ik dat er ook nog andere grootouders zijn die een andere opvatting hebben dan wij over het een en het ander. En waar hij regelmatig werd opgevangen.

Ik was er toch niet gerust in, tot ik vernam dat hij naar een gemeentelijke lagere school zou gaan en er zedenleer zou volgen. Niettegenstaande er een katholiek schooltje om de hoek was.

Grootouders, vergeet niet dat het gedrag van jouw kinderen een deelresultaat is van jouw eigen gedrag, bewust of onbewust, gewild of ongewild. Wat niet betekent identiek. Besef dus dat de opvoeding van je kleinkinderen het deelresultaat is van de opvoeding die je zelf aan je kinderen hebt gegeven. Een beeld van uw resultaat op lange termijn. Maar dat niet alleen natuurlijk, het zou veel te eenvoudig zijn.

Er zijn ook andere omgevingsfactoren. De invloed van de andere grootouders bijvoorbeeld en vooral de invloed van de partner van je eigen kind, de andere ouder dus.

En vergeet niet de invloed van de school, van vrienden, van de omgeving, enz.

Ja, het wordt ingewikkeld, ik weet het.

Maar de voorbeelden maakten duidelijk wat ik bedoel. Denk ik toch.

Zedenles: grootouder, hou je gedeisd.

Indien iets misloopt, panikeer dan niet. En denk zeker niet dat je iets misdaan hebt. Schuldgevoelens zijn hier niet op hun plaats.

Beschouw het als de gelegenheid om een moment van bezinning in te lassen.

Te laat, zul je zeggen. Helemaal niet.

Schrijf er dan een boek over of een handleiding of een artikel. Niet voor grootouders, maar voor ouders.

Maar hou de zaken wel in het oog. Beschouw desnoods het grootouderschap als waakhond spelen. Besef goed dat slechts in uitzonderlijke situaties een ingrijpen nodig kan zijn.

Het ene kleinkind noemt mij Rudy, een ander opa en nog een ander opa Rudy.

Het doet er niet toe. Mij is het eender.

Ze kruipen allen in mijn nek, dalen langs mijn borst af naar beneden, landen in mijn schoot, komen op mijn billen terecht en wippen op mijn voeten. Ik hou er pijnlijke blauwe tenen aan over. Ondertussen lees ik een boekje.

Ze weten dat, want zo is hij. En plots krijg ik een zoen op mijn mond.

Ik zie jou graag, opa Rudy. Ga je straks een verhaaltje vertellen in bed?

Wat kan een grootvader meer verlangen?

En misschien veel later de hilarische verhalen, die ze onder elkaar zullen vertellen.

Ik zat in zijn nek toen hij Philip Roth aan het lezen was. Ik viel in zijn schoot op de mémoires van Claude Lantzmann.

Wat bezielde hem toch om altijd al die boeken te lezen? Laat ons dat ook eens doen.

Wishful thinking?

Helemaal niet. Want enkele weken geleden nestelde mijn kleindochter van vijf jaar zich naast mij in de zetel met een pak lectuur. Ik ga ook lezen, zei ze. En bladerde zorgvuldig door een boekje met berenverhalen. Prevelend, want ik had haar dat verhaal al enkele keren voorgelezen. En zij herhaalde: er was eens een opa beer en kleine beer.

Ondertussen las ik 'Het einde van de Rode Mens' van Svetlana Alexijevitsj.

Maar, zo wil ik dat ze zich mij herinneren. De lezende opa Rudy met een huis vol boeken.

Wat ooit hun erfenis zal uitmaken. Veel meer zal er wellicht niet zijn. Tenzij ik ooit de lotto zou winnen. Wat onmogelijk is, want ik speel nooit op de lotto.

Grootouders, wees een voorbeeld in daden en gedachten. Misschien wel de mooiste herinnering en de mooiste erfenis voor je kleinkinderen.

*Rudy De Potter
pedagoog van opleiding en ervaringsdeskundige
(vijf kleinkinderen)*

De voor- en nadelen van gamen

Spelen jouw (klein)kinderen ook zo vaak computerspelletjes? Is dat wel goed is voor hen? Zouden ze niet beter buiten spelen, of in een boek lezen? We vroegen de mening van een ervaringsdeskundige. Killian Van Herbruggen zit in het zesde middelbaar en kwam op YOUCA-dag meewerken in het huisvandeMens. Hij is een fervent gamer en somde de volgende voordelen van gamen op. Wij stonden te kijken van wat je allemaal bij kan leren door te gamen...

- Het is een meer interactieve bezigheid dan tv kijken.
- Je creëert strategisch inzicht, inzicht in puzzels en algoritmes, en verbetert je reflexen.
- Je bent constant bezig om online met teamgenoten, kennissen, vrienden, of zelfs vreemdelingen samen te werken om een doel te bereiken in het spel.
- Je leert op die manier andere talen, culturen en gebruiken kennen.
- Vrienden die je via het internet maakt, kan je ook in het echt leren kennen op evenementen. FACTS bijvoorbeeld, is een beurs die jaarlijks doorgaat in Gent, waar meer dan 25.000 sciencefiction-, strip-, fantasy- en animeliefhebbers elkaar ontmoeten. FACTS is een acroniem voor Fantasy, Animation, Comics, Toys & Sciencefiction.
- Games zijn vaak een teamsport, dus je leert heel goede communicatievaardigheden en teamwork. Op school

vind je altijd wel iemand die dezelfde (soort) games speelt en het is leuk om daarover te praten.

- Je leert dingen via het perspectief van een tegenstander zien.
- Het is gewoon ontspannend.
- Het geeft een grote voldoening als je vooruitgang boekt in een game of wint.
- Je kan in een game zijn wie je wil en wordt niet beperkt door de limieten van de echte wereld.

Kilian bekeek zijn hobby ook door een kritische bril, en somde volgende nadelen van gamen op...

- Gamen is niet zo'n sociaal geaccepteerde vrijetijdsbesteding als tv kijken, een boek lezen, sporten, reizen, schilderen, bordspellen spelen...
- Je bent minder fysiek in contact met anderen.
- Als je familie niet uit gamers bestaat, spendeer je wellicht wat minder tijd met hen dan anderen.
- Als je nog bij je ouders woont, en ze vragen jou om iets te doen midden in een game, dan is dat lastig... Zeker bij online spelen: wanneer je die op pauze zet, krijg je een 'straf', vaak in de vorm van een lange wachttijd, vooraleer je het spel weer kan spelen. Dat kan wel eens tot spanningen leiden.
- Vaak bouw je een 'kunde', niveau of reputatie op in een spel, en moet je een bepaalde tijd per dag/week spelen om dat te onderhouden, of beter nog wat meer om beter te worden dan anderen. Daardoor kan gamen belangrijker worden voor de jongere dan schoolwerk.

KATE RAWORTH

Donuteconomie*

In zeven stappen naar een economie voor de 21ste eeuw

Wat heeft (donut)economie te maken met het thema 'opvoeding'? Op het eerste gezicht niets, maar bij nader toezien toch heel wat. Immers, opvoeden betekent jonge mensen in contact brengen met onze samenleving, ze kennis en inzicht verschaffen en het is een open deur intrappen te stellen dat de economie hierbij van wezenlijk belang is voor de manier waarop mensen en gemeenschap zich organiseren voor het scheppen van welvaart en welzijn. Maar hoe werkt de economie en ligt die werking vast? Zijn er zogenaamde economische wetten, zoals er wetten zijn in de fysica en de chemie, of dient de economische wetenschap als 'menswetenschap' anders te worden bekeken en aangepakt?

Na de Tweede Wereldoorlog was er voor de mensheid nieuwe hoop. Die hoop werd 'economische groei' geheten en zou alle problemen oplossen. Bijvoorbeeld de ongelijke verdeling van vermogen en inkomen, zowel binnenlands als tussen de landen onderling. Ook zou de economische groei zich aanpassen aan de beperkende omstandigheden en zodoende minder vervuiling meebrengen en ook minder een beroep doen op de natuurlijke rijkdommen.

Mooie theorie, maar in de praktijk stellen we andere uitkomsten vast. Economen vergissen zich wanneer ze uitgaan van een aantal dogma's, axioma's of postulaten bij hun denken. Zo zou de homo economicus een 'mens' zijn die streeft naar een maximale behoeftebevrediging die daarbij

uitsluitend op zichzelf is gefocust; zou een onderneming een organisatie zijn die maximale winst nastreeft en een aantal randvoorwaarden, zoals de vervuiling, over het hoofd ziet en de kosten op de gemeenschap afwentelt. De gemeenschap, de overheid of 'de staat' zou zich neutraal (moeten) opstellen en er vooral voor zorgen dat het spel van de vrije markt onbelemmerd kan doorgaan. Interesse voor de toekomst of voor andere mensen in andere werelddelen komen hierbij niet aan de orde. 'De utopie van de markt', zoals het weleens wordt geheten. Ook daar heerst de mening dat er geen alternatief zou zijn: 'There is no alternative' (afgekort als TINA).

Dat er daarop vanuit vrijzinnige humanistische hoek kritiek komt, is niet te verwonderen. De ontwikkeling van de andere menswetenschappen heeft immers nieuwe perspectieven geopend voor de benadering van de economie. Gedragseconomie, ontwikkelingspsychologie, systeemdenken, enz. kaderen het economisch gebeuren in een ruimere context. Nadat de Club van Rome een eerste grote waarschuwing had gelanceerd, stelt men thans vast dat onze wereld tegen zijn ecologische limiet dreigt te botsen. De groei, in het boek het 'koekoeksjong' geheten, is geen doel op zich. Het komt aan op de duurzaamheid en de verdeling van de welvaart en de verhoging van het welzijn van de mensheid.

Gids daarbij in dit boek is de econome Kate Raworth, een gemotiveerde

dame die zich kritisch opstelt, het huidige systeem analyseert, de zwakke punten ervan vaststelt en vooral, met een werkbaar alternatief voor de dag komt. 'In zeven stappen naar een economie voor de 21^e eeuw' stelt ze dit ambitieus alternatief voor. Om te beginnen moeten we afstappen van de groei doelstelling die geconcretiseerd wordt door een steeds hoger bruto binnenlands product (geldwaarde van de geproduceerde goederen en diensten). Ten tweede komen tot een 'ingebedde' economie, geen economie als doel maar als middel. Ook het menselijk initiatief stimuleren om alternatieve mogelijkheden te ontwikkelen. Dit alles binnen een goed begrip van de systemen die mens, samenleving en natuur bepalen. Een duurzame samenleving zet in op de herverdeling om aan het grootst mogelijk aantal mensen de hoogst mogelijke welvaart (of beter nog welzijn) te kunnen verschaffen. Bij de productie steeds werken aan regeneratief design, namelijk het regenereren of recyclen van het product nadat het zijn diensten heeft bewezen. Tenslotte en niet in het minst, agnostisch denken over de economie, zonder vooroordelen.

Heel wat geleerde woorden, ja, maar het boek veronderstelt geen bijzondere kennis van het leervak economie. Het is toegankelijk voor een geïnteresseerde lezer die een andere

kijk wil ontdekken op de ontwikkeling van onze samenleving gedurende deze eeuw. Een aantal vrienden die het boek hadden gelezen, vonden het de moeite waard en vonden het leuk dat ik deze bespreking voor De Sprokkel zou leveren.

*Nog even dit. 'Donut' in de titel staat voor het zoete, gefrituurde broodje met een gat in het midden. Symbool voor de plek waarbinnen de mensheid kan opbloeien en gedijen, tussen het sociaal fundament en het ecologisch

plafond.

Marc Mortier
voorzitter UPV-Westkust

Donuteconomie

In zeven stappen naar een economie

voor de 21ste eeuw

Kate Raworth

Nederlandse vertaling, 2017, 352 p.

ISBN 978 90 368 23187

Visietekst

Zien en denken

Cognitieve dissonantie en ons immuunsysteem: een gelijkenis?

Ons immuunsysteem behoedt ons lichaam voor het inwerken van allerlei vreemde indringers die onze gezondheid kunnen bedreigen. Dit werd vorig jaar in september tijdens een lezing in het Vrijzinnig Huis Koksijde door prof. dr. Jutte Van der Werff van de VUB in herinnering gebracht onder de titel 'Altijd ziek, is dat gezond?' Dat altijd ziek zijn, is te wijten aan de gebrekkige werking van ons immuunsysteem of de totale aftakeling ervan.

Dit voor ons lichaam, maar hoe zit het met onze geest? Uit de evolutiebiologie en dito psychologie leren we dat we over aangeboren verdedigingsmechanismen beschikken die ervoor zorgen dat we niet telkens weer uit ons (geestelijke) evenwicht worden gebracht. Maar hoe staan we dan tegenover het zogenaamde levenslange en levensbrede leren?

In dit verband moeten we het hebben over de cognitieve dissonantie. Dit is een relatief recente term uit de psychologie die staat voor het 'ontstaan van de spanning die optreedt als de waargenomen feiten of opvattingen in strijd zijn met de eigen overtuiging of opvatting'. Alles wat hiermee niet overeenkomt automatisch afwijzen, leidt tot geestelijke verstarring. Anderzijds is het voetstoots aanvaarden

van nieuwe ideeën gevaarlijk, omdat deze dreigen ons geestelijke evenwicht te verstoren.

Uitkijken naar een gulden middenweg dus. Deze kan erin bestaan de nieuwe denkbeelden of opvattingen voorlopig in 'quarantaine' te plaatsen voor verder onderzoek. Zodoende behoeden wij onze geest voor een stresssituatie en kunnen we rustig denken over het nieuwe. Deze techniek kadert in wat we 'vrij onderzoek' noemen.

Iedere eerlijke mening die bovendien onderbouwd en dus gemotiveerd is, heeft recht op bestaan en kan interessant zijn voor nader onderzoek. Uit het botsen van ideeën ontspringt het licht, wordt weleens hoogdravend gezegd, maar daar zit een grond van waarheid in. Een ander licht werpen op een probleem dat we vroeger nooit op die manier hadden bekeken. Bijkomende en vooral nieuwe informatie verschaffen om vroegere meningen bij te stellen. Daarom is het belangrijk mensen met verschillende opvattingen bijeen te brengen voor een gedachten(uit)wisseling. Het kan alleen maar geestelijk verrijkend werken.

Marc Mortier

Filmvoorstelling 'Réparer les Vivants'

Organisator huisvandeMens
Diksmuide i.s.m. de Diksmuidse
 filmclub, Vrienden van het GO
 vzw en de Maakbare Mens
Datum woensdag 9 januari 2019
Uur schoolvoorstelling om 10
 uur - publieksvoorstellingen om
 14u15 en om 20u15
Locatie CC Kruispunt,
 Maria Doolaeghestraat 2,
 8600 Diksmuide
Prijs gratis toegang

Om het thema 'orgaandonatie' in de kijker te zetten organiseren we een voorstelling van de film 'Réparer les Vivants'. Deze film volgt een hart binnen een tijdspanne van 24 uur, vanaf een noodlottig ongeval tot aan het moment waarop het met stroomstootjes weer aan het kloppen wordt gebracht in een ander lichaam. De film komt zo dicht op de huid van alle levens die bij dit proces betrokken zijn: de donor, de gelukkige ontvanger, de chirurgen, de verplegers, de familie.

Info & inschrijven diksmuide@demens.nu of 051 55 01 60

Uitstap naar Veurne

Organisator Vermeylenfonds
 Koksijde
Datum 24 januari 2019
Uur 14 uur
Locatie Grote markt Veurne
Prijs 15 euro - leden: 5 euro

Geleid proevertjesbezoek met Veurnse streekspecialiteiten.

Info Maurits De Picker - 0477 29 38 37 - depicker.maurits@skynet.be

Nieuwjaarsdrink 2019

Organisator Vrijzinnig Huis
 Koksijde
Datum zondag 27 januari 2019
Uur 11 uur
Locatie Vrijzinnig Huis
 Koksijde, Galloperstraat 48

Leden ontvangen een persoonlijke uitnodiging

Info Marc Van Muylem - 058 51 90 94 - vanmuylem@skynet.be

40ste Dag van het Woord te Harelbeke

Organisator Willemsfonds
 Koekelare
Datum zaterdag 02 februari
 2019
Uur 15u00
Plaats Cultureel Centrum
 'Het Spoor' Eilandstraat 6,
 8530 Harelbeke
Prijs gratis

Parcours met performances door de leerlingen van de Stedelijke Academie voor Muziek, Woord en Dans Peter Benoit Harelbeke

Info André Laveyne - 051 58 07 41 - 0485 58 97 97 - andre.laveyne1@telenet.be

Statutaire vergadering

Organisator Willemsfonds
 Veurne - De Panne - Koksijde
Datum 2 februari 2019
Uur
Locatie la Grande Mare (1 km
 over de grens in Bray-Dunes)
Prijs

Jaarverslag, kasverslag, voorbije en toekomstige activiteiten bespreken.

Info Eddy Deboyser - 058 41 22 19 - 0473 89 39 14 - deboyser.eddy@skynet.be

'De Gender Twistappel' door Dhr. Ronny Verlet

Organisator Vrijzinnig Huis Koksijde i.s.m. UPV & Humanistisch Verbond Westhoek
Datum zondag 10 februari 2019
Uur 11 uur
Locatie Vrijzinnig Huis Koksijde, Galloperstraat 48
Prijs gratis

Dhr. Ronny Verlet is 15 jaar in het verre Oosten actief geweest en de manier van werken en denken van de Oosterse culturen blijven hem boeien en hij schreef er boeken over. Deze voordracht gaat over de man-vrouw verhouding en hoe we die kunnen lezen uit de mythe van Adam en Eva en de kunstafbeeldingen doorheen de tijden tot in de huidige media. Waarbij hij moeilijk om erotische kunstplaatjes en moderne advertenties met erotische inhoud heen kan gaan. De lezing is bedoeld 'onderhoudend' te zijn en een ander licht te werpen op man-vrouw verhouding.

Info Marc Van Muylem - 058 51 90 94 - vanmuylem@skynet.be

Lezing 'Belgisch energiebeleid, hoe maken we een duurzame transitie?' door dr. Julien Blondeau, assistent professor departement Mechanical Engineering VUB

Organisator UPV Westkust in samenwerking met Vermeylenfonds Koksijde - Oostduinkerke
Datum donderdag 14 februari 2019
Uur 14u30
Locatie Vrijzinnig Huis Koksijde, Galloperstraat 48
Prijs 5 euro - Leden 3 euro

Technisch is (bijna) alles mogelijk om uit de fossiele energiebronnen over te stappen naar zonne-energie, geo-thermische energie, windenergie, etc... Maar willen we dat wel? En welke zijn de voorwaarden voor een geslaagd en duurzaam energiebeleid?

Info Marc Mortier - 0475 97 21 98 - marc-mortier@telenet.be

DNA-onderzoek tijdens de zwangerschap - lezing door Dr. Ellen Roets

Organisator Vrijzinnig Huis Koksijde i.s.m. UPV & huisvandeMens Diksmuide
Datum donderdag 21 februari 2019
Uur 20 uur
Locatie Vrijzinnig Huis Koksijde, Galloperstraat 48
Prijs gratis - vooraf inschrijven

De algemene terugbetaling van de niet-invasieve prenatale test (NIPT) veroorzaakte in ons land een lawine aan reacties. Dit toont aan dat technologische vooruitgang ons met nieuwe, moeilijke vragen confronteert. Wie laat zijn ongeboren kind testen en waarop? Wat als blijkt dat de baby een grote kans heeft op afwijkingen? Wat met familieleden die mogelijke drager zijn van erfelijke aandoeningen. Dr. Roets geeft ons een overzicht van wat de mogelijkheden zijn op vlak van prenatale diagnostiek en gaat dieper in op de vraag "Hoe omgaan met de resultaten van deze testen?" Daarna is er ruimte voorzien voor vragen uit het publiek.

Info Marc Van Muylem - 058 51 90 94 - vanmuylem@skynet.be

Algemene ledenvergadering

Organisator Vermeylenfonds Koksijde
Datum zondag 3 maart 2019
Uur 11u
Locatie La Rose des Sables

Uitnodiging volgt

Info Maurits De Picker - 0477 29 38 37 - depicker.maurits@skynet.be

Levenseindebeurs

Organisator huisvandeMens Diksmuide i.s.m. lokaal dienstencentrum Kortemark
Datum donderdag 14 maart 2019
Uur lezingen (vooraf inschrijven) vanaf 14u - infostanden vrije ingang: 17u15

Locatie: Lokaal Dienstencentrum Kortemark, vzw Blijvelde, Hospitaalstraat 33 -8610 Kortemark
 Prijs gratis toegang

Info & inschrijven diksmuide@deMens.nu of 051 55 01 60

3^e Quizt'et

Organisator Vrijzinnig Huis Koksijde i.s.m. huisvandeMens Diksmuide

Datum vrijdag 15 maart 2019
Uur deuren: 18u45 - start: stipt 19u30

Locatie Vrijzinnig Huis Koksijde - Galloperstraat 48
Prijs toegang gratis, deelname kwis: € 10,- per ploeg

Kwisploegen van 4 personen - min. 10 en max. 15 ploegen - snel zijn is de boodschap! ALTIJD PRIJS. Prijzen in natura (geen geldprijzen)

Inschrijven voor 8 maart 2019 en vooraf betalen: Vrijzinnig Huis Koksijde BE81 0012 6878 1824 met vermelding: 3^e QUIZT'ET + naam kwisploeg. Ook zij die niet deelnemen aan het spel maar van de gezellige sfeer en van de spanning willen meegenieten, kunnen gedurende het spel rustig een drankje nuttigen aan de bar.

Info Marc Van Muylem - 058 51 90 94 - vanmuylem@skynet.be

Concert Brugge: Fiësta Italiana

Organisator Willemfonds Veurne - De Panne - Koksijde

Datum 19 maart 2019
Uur 19u30 afspraak in de foyer
Locatie Concertgebouw Brugge, verplaatsing met eigen vervoer

Prijs leden ontvangen een persoonlijke uitnodiging

Jawher Matmati °1993 | creatie ~ Winnaar SOV Composers' Academy
Gioacchino Rossini 1792—1868 | L'Italiana in Algeri (ouverture)
Ludwig van Beethoven 1770—1827 | Pianoconcerto nr. 3, op. 37
Giacomo Puccini 1858—1924 | Crisantemi
Felix Mendelssohn 1809—1847 | Symfonie nr. 4, op. 90 Italiaanse

Info Eddy Deboyser - 058 41 22 19 - 0473 89 39 14 - deboyser.eddy@skynet.be

Lezing door Willem Debeuckelaere, hoofd van de Privacycommissie

Organisator Vermeylenfonds Koksijde

Datum donderdag 21 maart 2019

Uur 14u30

Locatie Vrijzinnig Huis Koksijde, Galloperstraat 48
Prijs 5 euro - leden: 3 euro

Hightechbedrijven, de Googles en Facebooks van deze wereld, of hoe stelen, bedriegen en belazeren de mensen nog gelukkig maakt ook ...

Info Maurits De Picker - 0477 29 38 37 - depicker.maurits@skynet.be

Bezoek aan het Permekemuseum in Jabbeke

Organisator Willemsfonds Koekelare

Datum woensdag 27 maart 2019
Uur 14u30

Plaats Permekemuseum, Gistelsesteenweg 341, 8490 Jabbeke

Prijs 3,00 euro, +55 2,50 Euro

Het huis van de schilder Constant Permeke (1886-1952) werd ingericht als museum en bevat ruim 150 kunstvoorwerpen waaronder 80 schilderijen

Info André Laveyne - 051 58 07 41 - 0485 58 97 97 - andre.laveyne1@telenet.be

Panelgesprek over 'Heeft euthanasie een plaats in de psychiatrie?'

Organisator Vrijzinnig Huis Koksijde i.s.m. UPV
Datum donderdag 28 maart 2019

Uur deuren: 19u30 - start: 20u

Locatie Vrijzinnig Huis Koksijde - Galloperstraat 48
Prijs gratis - vooraf inschrijven

Ook 16 jaar na de goedkeuring van de wetgeving hierover, blijft euthanasie de gemoederen beroeren. Zeker wanneer het gaat over mensen die euthanasie aanvragen omdat ze psychisch lijden. Tijdens deze avond geven verschillende experts hun visie op dit thema weer, daarna gaan ze met elkaar en met het publiek in gesprek. Panel: Mevr. Ann Callebert (psycholoog en ervaringsdeskundige), dr. Marc Calmeyn (psychiater), Dhr. Raf De Rycke (voorzitter Broeders van Liefde) en dr. Koen Titeca (psychiater en LEIF-arts). Moderator: Dr. Frank Declercq (huisarts en LEIF-arts).

Info Marc Van Muylem - 058 51 90 94 - vanmuylem@skynet.be

Gegidst namiddagbezoek aan het Delvaux museum

Organisator Willemfonds Veurne
- De Panne - Koksijde
Datum 28 april 2019
Uur
Locatie
Prijs

Het PAUL DELVAUX MUSEUM in St. Idesbald toont op meer dan 1 000 m² aan vernieuwde ruimte de grootste verzameling ter wereld van deze internationaal befaamde kunstenaar. Het museum nodigt u uit om kennis te maken met zijn schilderijen, aquarellen, tekeningen, schetsboeken en etsen. U wordt ondergedompeld in een poëtische wereld en treft er de vrouwen en geraamten, de neoklassieke architectuur en de treinen die deel uitmaken van de dagdroom van deze wereldbekende artiest.

Naast de permanente collectie, met een vaak vernieuwde scenografie, organiseert het museum elk jaar tijdelijke tentoonstellingen met nieuwe perspectieven op een complex en gevarieerd oeuvre.

Info Eddy Deboyser - 058 41 22 19 - 0473 89 39 14 - deboyser.eddy@skynet.be

ZONDAGEN IN HET VRIJZINNIG HUIS KOKSIJDE

Elke zondag is het ontmoetingscentrum
open van 11u. tot 12.30u.

Ideaal voor een gezellige babbel en een drankje!

Activiteit in het
Vrijzinnig Huis Koksijde

VRIJDAG 15 MAART 2019

Kwisploegen van 4 personen • Minimum 10 / maximum 15 ploegen
Snel zijn is dus de boodschap!

praktisch

deuren: 18.45u. - **start:** stipt 19.30u.

Inschrijven vóór 8 maart 2019

locatie: Vrijzinnig Huis Koksijde
Galopperstraat 48 - 8670 Koksijde

voorafbetalen

Vrijzinnig Huis Koksijde
BE 81 0012 6878 1824

toegang: gratis

Met vermelding:

deelname kwis: €10 per ploeg

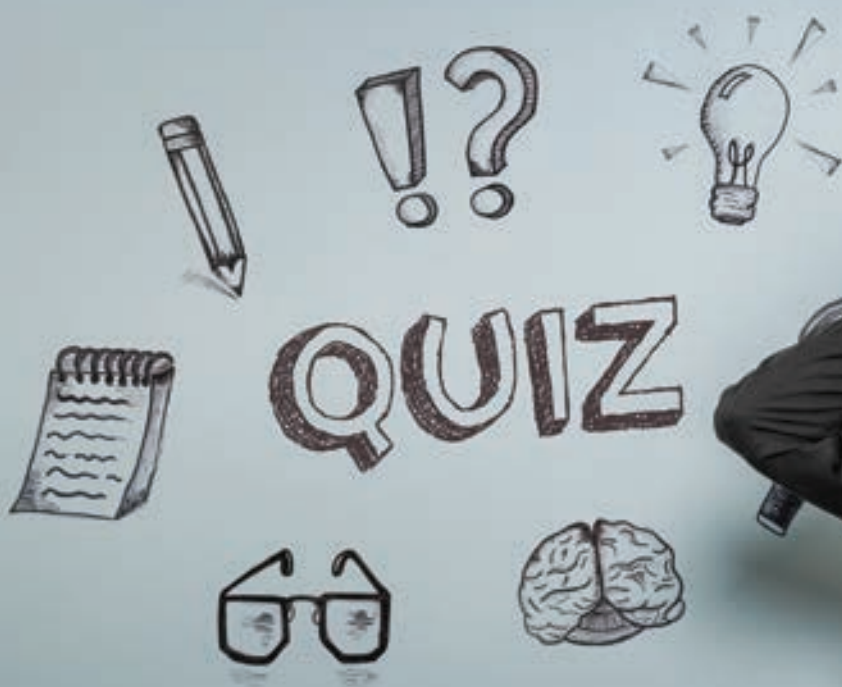
3^e QUIZT 'ET + naam kwisploeg

contactpersoon Marc Van Muylem

prijzen in natura (geen geldprijzen)

☎ 058 51 90 94 - vanmuylem@skynet.be

ALTIJD PRIJS !!!!!

Ook zij die niet deelnemen aan het spel maar van de gezellige sfeer en van de spanning willen meegenieten, kunnen gedurende het spel rustig een drankje nuttigen aan de bar.

Lezing door Dr. Ellen Roets, Adjunct-Kliniek- hoofd Prenatale Diagnostiek - UZ Gent 'DNA-onderzoek tijdens de zwangerschap'

DONDERDAG 21 FEBRUARI 2019 | 20.00 uur
Vrijzinnig Huis Koksijde
Galopperstraat 48 - 8670 Koksijde
Toegang gratis

De algemene terugbetaling van de NIP-test veroorzaakte in ons land een lawine aan reacties. Dit toont aan dat technologische vooruitgang ons met nieuwe, moeilijke vragen confronteert. Wie laat zijn ongeboren kind testen en waarop? Wat als blijkt dat de baby een grote kans heeft op afwijkingen? Wat met familieleden die mogelijk drager zijn van erfelijke aandoeningen?

Dr. Roets geeft ons een overzicht van wat de mogelijkheden zijn op vlak van prenatale diagnostiek en gaat dieper in op de vraag: "Hoe omgaan met de resultaten van deze testen?" Daarna is er ruimte voorzien voor vragen uit het publiek.

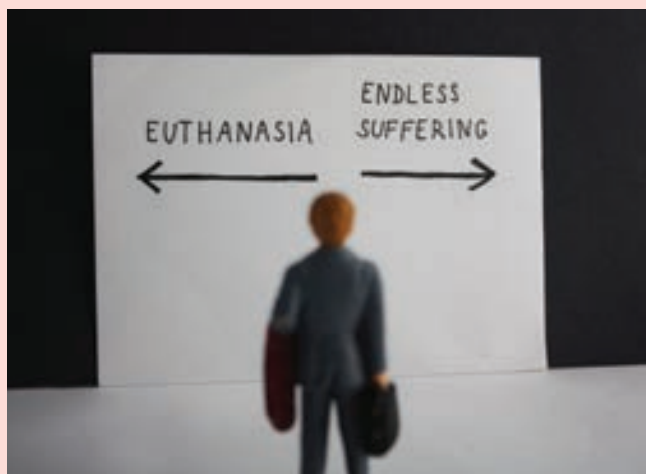

Inschrijven via Marc Van Muylem
vanmuylem@skynet.be | 058 51 90 94

Panelgesprek over 'Heeft euthanasie een plaats in de psychiatrie?'

DONDERDAG 28 MAART 2019
Aanvang: 20.00 uur
Vrijzinnig Huis Koksijde
Galopperstraat 48 - 8670 Koksijde
Deuren open vanaf 19.30u. - gratis toegang

Ook 16 jaar na de goedkeuring van de wetgeving hierover, blijft euthanasie de gemoederen beroeren. Zeker wanneer het gaat over mensen die euthanasie aanvragen omdat ze psychisch lijden. Tijdens deze avond geven verschillende experts hun visie op dit thema weer, daarna gaan ze met elkaar én met het publiek in gesprek.

Panel:

- Ann Callebert (psycholoog en ervaringsdeskundige)
- dr. Marc Calmeyn (psychiater)
- Raf De Rycke (voorzitter Broeders van Liefde)
- dr. Koen Titeca (psychiater en LEIFarts)

Moderator: dr. Frank Declercq (huisarts en LEIFarts)

Inschrijven via Marc Van Muylem
vanmuylem@skynet.be | 058 51 90 94

FILMVERTONING

Réparer les vivants

THEMA ORGAANDONATIE

Woensdag 9 januari 2019 - 14u15 en 20u15
CC Kruispunt Diksmuide

Info: diksmuide@deMens.nu - T 051 55 01 60 - www.vrijzinnigwestvlaanderen.be
Adres CC Kruispunt: Maria Doolaeghestraat 2, 8600 Diksmuide
Toegang gratis

Vrijzinnig Huis Koksijde

Nieuwjaarsdrink 2019 Zondag 27 januari om 11 uur

Het bestuur van het Vrijzinnig Huis Koksijde nodigt al haar leden uit om samen het glas te heffen op een vredig, gezond en vooral een zéér actief 2019. De muzikale omlijsting wordt verzorgd door de groep '2 the limits'.

Programma:

- 11u deuren open
- 11u30 verwelkoming door voorzitter VHK Marc Van Muylem
- receptie
- 13u30 einde

Graag uw aanwezigheid vóór 20 januari 2019 bevestigen a.u.b.

Er is de mogelijkheid om tijdens deze Nieuwjaarsdrink uw lidmaatschap 2019 (€ 10 voor het hele gezin, wonende op hetzelfde adres) bij de penningmeester te betalen.

Andere geplande activiteiten 2019 in het Vrijzinnig Huis Koksijde

FEBRUARI

- 10/02/2019: Voordracht 'Gender Twistappel' door dhr. Ronny Verlet.
- 21/02/2019: Lezing 'DNA-onderzoek tijdens de zwangerschap' door dr. Ellen Roets.

MAART

- 15/03/2019: 3de QUIZT'ET.
- 28/03/2019: Debat 'Heeft euthanasie een plaats in de psychiatrie?'

MEI

- 23/05/2019: 'Groot worden doen ze vanzelf, luisteren niet altijd' vorming Heidi Deboosere

JUNI

- 09/06/2019: Seizoensafsluitende lezing 'Beestenboel' door Dirk Draulans

SEPTEMBER

- 01/09/2019: Ontbijtbuffet
- 05/10/2019: Busuitstap 'Volkssportroute'

OKTOBER

- 18/10/2019: Jazz-avond (gezamenlijke activiteit met alle lidverenigingen)

DECEMBER

- 01/12/2019: Voordracht en winterbarbecue

Nieuw

Wie vanaf nu naar het Vrijzinnig Huis Koksijde komt, om in het ontmoetingscentrum van een heerlijk aperitief en een aangename babbel te genieten, brengt alvast de (klein)kinderen mee!

Naast het speelbureautje binnen, hebben we nu in de tuin een prachtig uitdagend JUNGLEPAD geplaatst. Een speeltoestel voor kinderen van 3 tot ongeveer 12 jaar, waarin ze lekker kunnen klimmen en klauteren

Humanistisch Verbond Westhoek

Vrijdag 23 november was het weer tijd voor het jaarlijks Joelfeest.

“Een Germaanse gewoonte om tegen de zonnewende ‘boze geesten’ te verdrijven door met veel lawaai en gejoel door de bossen te trekken. Dit zou dan helpen om de zon te doen terugkeren “.

En gejoeld werd er zeker, niet in de bossen maar in feestzaal 'De Boare' in De Panne waar bijna honderd leerlingen NCZ om 19 uur verzamelden voor een spetterende “FLUO

FLITS” fuif waarbij clown Klutske voor leuke muziek en animatie zorgde.

Bijgestaan door de leerkrachten NCZ, bestuursleden van het Humanistisch Verbond Westhoek en enkele vrijwilligers coördineerde Chris Depecker ook nu alles in goede banen en werd het JOELFEEST 2018 weerom een SUCCES.

*Denise Van der Meiren
bestuurslid Humanistisch Verbond Westhoek*

Willemsfonds Koekelare

De culturele vereniging als intellectuele opvoeder

Op 18 juli 1935 werd in Koekelare onder impuls van Remi Devisscher, onderwijzer aan de lokale gemeenteschool, een afdeling van het Willemsfonds opgericht. Remi Devisscher was ten eerste begaan met de intellectuele opvoeding van de gewone mens. In 1935 waren er voor hen minder mogelijkheden om kennis te maken met bepaalde onderwerpen uit het dagelijkse leven van anderen zowel van volksmensen als van intellectuelen. Ook waren in die tijd de mogelijkheden beperkt om kennis te maken met andere streken in het land, met stedelijke musea, enz. Het doel dat Remi zich stelde was door middel van de moedertaal de volksgeest te ontwikkelen. Hij spande zich in om dat op allerlei manieren te bereiken.

In de eerste plaats door middel van voordrachten. De eerste werd gegeven door Professor Dr. Hegmans die het had over 'Gentse Humor'. Kwamen ook aanbod: Carmen Maerten, haar echtgenoot Jan Schepens, Karel Jonckheere, Adolf Van Glabbeke, en vele anderen. Juist voor de oorlog werden ook voordrachten door de eigen leden gegeven. De eerste die het aandurfde was Gustaaf Haest, een eenvoudige timmerman, die het onderwerp 'Machtsverhoudingen in Europa' aansneed.

Reeds op 26 november 1935 werd in café 't Blauwhuis' de bibliotheek van WF Koekelare geopend. Ze telde 350 boeken, geschonken door zusterafdelingen en sympathisanten. Vooral tijdens de oorlogsjaren kende de bibliotheek een enorme bloei. In 1944 werden 13664 boeken uitgeleend. In 1949 werd de bibliotheek naar de ruimere lokalen van vzw 'De Toekomst' overgebracht waar ze tot 1990 heeft verbleven. Dan werd ze opgenomen in het grotere geheel van de Gemeentelijke Openbare Bibliotheek van de gemeente Koekelare.

Ook werden groepsreizen ingericht met als doel andere regio's te leren kennen. De eerste reis ging door op 31/5/1936 met als bestemming Marche-les-Dames. Andere reizen gingen naar de Tiense suikerfabrieken, de steengroeven van Lessen, enz. Ook musea werden bezocht, boottochten op de Leie en de Schelde georganiseerd, bezoeken aan oude Vlaamse dorpen en steden in Frans-Vlaanderen

en Zeeuws-Vlaanderen. De laatste groepsreis ging op 14 juli 1957 door naar Nandrin en Laroche. Het toenemend aantal persoonlijke voertuigen liet de groepsreizen uitsterven.

Maar Remi dacht niet enkel aan de volwassenen. Op 9 juni 1945 werd een jeugdkring van WF Koekelare gesticht. Het doel was enerzijds jonge krachten vormen die later als actieve leden tot de afdeling zouden toetreden en anderzijds de jeugd de gelegenheid te bieden de vrije tijd op een aangename, leerrijke en opvoedende wijze door te brengen. In de wintermaanden werden voordrachten ingericht, in de zomermaanden uitstappen te voet, per fiets of met de bus. Gedurende de mobilisatie en de oorlog zorgde WF Koekelare voor lectuur voor de soldaten. Boeken werden voor hen aangekocht en werden ook naar krijgsgevangenenkampen en militaire ziekenhuizen gestuurd.

Dit ideaal van de culturele vereniging, in casu WF Koekelare, als intellectuele opvoeder heeft Remi zolang hij actief was in onze vereniging (tot aan zijn dood in 1997) aangehangen. Maar ook hij moest met leedwezen vaststellen dat de belangstelling van de leden, vooral die van de jeugd, andere wegen insloeg. Voordrachten lokten steeds minder volk, fietstochten met barbecue groeiden. Om zich op intellectueel vlak op te voeden was de culturele vereniging niet meer zo noodzakelijk. De grotere verplaatsingsmogelijkheden en de enorme ontwikkeling van de verschillende media bieden de mensen de mogelijkheid om op zelfstandige wijze hun interesses te bevredigen.

André Laveyne
voorzitter WF Koekelare

Hernieuwen lidgelden 2019

Aangezien iedere lidvereniging zijn eigen organisatie en specifieke werking heeft, dient er jaarlijks voor iedere lidvereniging afzonderlijk lidgeld betaald te worden.

	10 euro voor het hele gezin wonend op hetzelfde adres	Vrijzinnig Huis Koksijde Galloperstraat 48 8670 Koksijde Tel. 059 30 65 30 Contactpersoon: Danie De Kimpe dekimpenelleke@gmail.com BAN: BE 81 0012 6878 1824 - BIC: GEBA BE BB Met vermelding van uw naam + lidgeld 2019
	Het hoofdlid betaalt 15 euro - Een bijkomend gedomicilieerd gezinslid betaalt 5 euro Min 26 jaar: geen lidgeld te betalen	Vermeylenfonds Koksijde Tel. 0477 29 38 37 Contactpersoon: Maurits De Picker depicker.maurits@skynet.be BE 10 0012 0731 0904 Met vermelding van naam en voornaam van de perso(o)n(en)
	10 euro per academiejaar (sept '18-aug '19) Korting op deelnameprijs van activiteiten	UPV BE 02 0017 2587 6540 Contactpersoon: Marc Mortier marc-mortier@telenet.be
	12 euro per persoon	Humanistisch Verbond Westhoek Kerkhofstraat 11 8670 Koksijde Contactpersoon: Denise Van der Meiren denisevandermeiren52@gmail.com IBAN BE48 0017 3958 1327 - BIC GEBABEBB Met vermelding van uw naam + lidgeld 2019
	15 euro per hoofdlid per bijkomend gezinslid 3 euro	Willemsfonds VZW Vrijdagmarkt 24-25 9000 Gent IBAN: BE39 0010 2817 2819 Met vermelding WF Veurne/De Panne/Koksijde of afdelingscode W39/1251. Voor diegenen die reeds lid zijn geldt als mededeling hun eigen lidnummer.
	Het lidgeld bedraagt 15 euro per hoofdlid per bijkomend gezinslid 3 euro	Willemsfonds Koekelare Brugse Heirweg 17 8680 Koekelare Contactpersoon: André Laveyne andre.laveyne1@telenet.be BE75 9799 8205 2051
	het lidgeld bedraagt 12 euro	HVV/OVM Koekelare contactpersoon: André Laveyne andre.laveyne1@telenet.be BE87 3800 0460 9894

Jong & vrijzinnig

Kan je iets vertellen over jezelf?

Ik ben geboren in Wilrijk, en ben sindsdien een aantal keer verhuisd naar verschillende locaties in Oost- en West-Vlaanderen. Nu woon ik in Beselare bij Ieper. Ik ga naar school in het Koninklijk Atheneum in Ieper, waar ik Humane Wetenschappen-Sport volg, een interessante richting met een goede hoeveelheid beweging. Ik doe graag balsporten en speel kajakpolo in Dikkebus.

Wat is jouw levensvisie? Wat is jouw motto?

Doe de dingen die je wil doen, en wees daar goed in. Het leven is te kort om je bezig te houden met zaken die je niet interesseren. Of het nu om sporten gaat, of spelletjes spelen, ik wil altijd winnen en de beste zijn. Dat zorgt ervoor dat ik tijdens wedstrijden altijd mijn uiterste best doe. Een negatief punt van mij is dan wel dat ik moeilijk kan werken voor dingen die mij minder interesseren. Mijn gedachten dwalen dan vaak af, zonder dat ik het zelf merk.

Wat is jouw band met het humanisme?

Op school volg ik zedenleer, naar die lessen kijk ik altijd uit, want we leren er debatteren (ook hier wil ik winnen), verschillende perspectieven zien, omgaan met emoties en nadenken over ethiek en filosofie. Onlangs debatteerden we nog over wat er allemaal te koop is, en wat er niet te koop zou mogen zijn. Zo kan je bijvoorbeeld het recht kopen om op een met uitsterven bedreigde diersoort te jagen. Nog voordat ik in het atheneum zat, dacht ik al vaak na over levensvragen, al dan niet samen met een paar van mijn beste vrienden.

Wat zijn jouw dromen voor de toekomst?

Mijn droom is om een wereldreis van minstens één jaar te maken met iemand. Zonder op voorhand alles te plannen, gewoon op een dag mijn rugzak pakken en vertrekken. Zo kan ik mensen van over de hele wereld ontmoeten, verschillende culturen verkennen ... Kortom, de wereld zien! Al die ervaringen wil ik dan opslaan in een groot fotoboek, waar ik de rest van mijn leven kan van genieten.

Kilian
Van Herbruggen

1 op 3 koppels oneens over opvoeding jonge kinderen

In de kijker

Op een woensdag middenin de herfstvakantie ontmoeten we een ontspannen Joeri Stekelorum bij hem thuis in Koksijde. Straks gaat hij nog terug aan de slag, maar na de lunch maakt hij eerst even tijd voor een gesprek met ons. Hij praat met groot enthousiasme over zijn liefde voor stambomen, zijn werk als algemeen directeur van de gemeente Koksijde én zijn vrijzinnig humanistische levensvisie.

Joeri
Stekelorum

Joeri, aan de Koksijdenaars hoef je wellicht niet meer voorgesteld te worden, maar vertel toch kort iets over jezelf.

Na mijn opleiding aan de Universiteit Gent, waar ik politieke en sociale wetenschappen studeerde, met een specialisatie in staats- en bestuurswetenschappen en aanvullende studies in de ruimtelijke planning, ging ik aan de slag bij de administratie planning en statistiek in Brussel. Dat was een studiedienst van de Vlaamse regering en ik hield me er voornamelijk bezig met verkeer, mobiliteit en ruimtelijke ordening. Ik heb dat zes jaar gedaan, elke dag heen en weer van de kust naar Brussel. Toen begon ik stilaan uit te kijken naar een job dichterbij huis, want het pendelen kroop toch in m'n kleren. Ik vond een job als mobiliteitsexpert bij de administratie wegen en verkeer West-Vlaanderen. Zo leerde ik de ruime regio van de Westhoek wat beter kennen op vlak van mobiliteit. In 2006 maakte ik de overstap naar de functie van gemeentesecretaris, die nu de naam algemeen directeur van de gemeente Koksijde kreeg. Eigenlijk kwam ik door toevalligheden bij die job terecht. Mensen spraken me aan: "Da's echt iets voor jou, Joeri'." Ik deed mee aan het examen en zo ben ik erin gerold.

Hoe zou je je job omschrijven?

Ik ben de brugfiguur tussen het politieke niveau, waar de beleidsmatige beslissingen genomen worden, en de administratie, die die beslissingen moet voorbereiden en uitvoeren. Samen met het OCMW en de drie scholen komen we aan 700 personeelsleden, zodat we de grootste werkgever in de regio zijn. Mijn functie bestaat erin de verschillende diensten te coördineren en mensen te coachen. Als ik 's ochtends naar mijn werk ga, dan weet ik nooit wat me die dag te wachten staat. Dat maakt het boeiend en tegelijk kan het ook wel wat druk teweeg brengen. Met

het opvangcentrum hier in de gemeente, bijvoorbeeld. Dat kwam plots op ons af, ik werd meteen betrokken in de communicatie en het overleg daarrond. Ik moest toen heel ad rem reageren. Dan is het een voordeel als je wat voeling hebt met de politieke gevoeligheden. Ik moet me kunnen verplaatsen in de denkwereld van een politicus, zo weet ik welke richting iets kan uitgaan.

Je coacht ook mensen.

Ja, mijn job vereist een grote mensenkennis! Ik moet goed kunnen inschatten hoe mensen redeneren, hoe ze denken, hoe ze omgaan met weerstand. Zoveel mensen, zoveel facetten. Dat creëert een enorme rijkdom aan menselijk kapitaal, maar tegelijk is het een uitdaging om de neuzen van al die mensen in dezelfde richting te krijgen. Momenteel maakt onze organisatie de omslag van een cultuur waarin medewerkers jaarlijks geëvalueerd worden naar een systeem waarin er dagdagelijks feedback gegeven wordt. Onze organisatievisie is ook onderhevig aan nieuwe tendensen, we willen in de toekomst meer werken rond waarden zoals collegialiteit, open communicatie, respect, groei, etc...

Je bent uitgesproken vrijzinnig humanist, toch?

Inderdaad, maar da's niet altijd zo geweest. Ik ben thuis eerder katholiek, maar niet praktiserend, opgevoed. Ik ben gedoopt, ik heb mijn eerste en mijn plechtige communie gedaan. In de eerste jaren van mijn middelbare schoolcarrière koos ik er bewust voor om godsdienst te volgen. Er waren veel jongeren die hun plechtige communie deden en meteen erna voor het vak zedenleer kozen, maar op dat moment vond ik dat echt niet kunnen. Ik had me geëngaard voor die communie, dan moest ik daarin consequent zijn, vond ik. Toch koos ik er uiteindelijk voor om zedenleer

te gaan volgen. Ik werd iets ouder, begon meer en meer na te denken over het leven, en kwam zo tot die conclusie. Ik werd rationeler en sloeg een ander levensbeschouwelijk pad in.

Wat is je link met het Vrijzinnig Huis in Koksijde?

Ik ben van meet af aan betrokken geweest bij de opstart van het Vrijzinnig Huis. Op dat moment was ik politiek actief als schepen, samen met Bob Rossel. Bob lag mee aan de basis van het Vrijzinnig Huis. Ik weet nog dat we toen actief op zoek zijn gegaan naar een geschikt pand. Of ik ooit in het bestuur gezeten heb? Hmm, dat weet ik niet meer precies. Maar ik ben wel altijd lid geweest van de Algemene Vergadering en tot nu ben ik nog altijd commissaris. Eén keer per jaar controleer ik de boekhouding. Ik ga ook graag naar de activiteiten, maar ik heb een druk beroepsleven en ik ben daarnaast ook nog voorzitter van een paar andere verenigingen. 't Komt er niet altijd van...

Juist, ik heb van horen zeggen dat je voorzitter bent van Familiekunde. Klopt dat?

Op m'n 14de ben ik met stambomen begonnen. Ik vroeg aan mijn grootouders wie hun ouders waren en hun voorouders. Zo rolde ik daarin. Van daaruit begon ik de hele familie Stekelorum te bestuderen, in eigen land, maar ook in het buitenland. Ondertussen houd ik me daar al meer dan 30 jaar mee bezig. 't Is niet alleen mijn hobby, 't is mijn passie! Ik doe ook onderzoek naar andere interessante families. Over de familie van mijn vrouw heb ik een boek uitgegeven, de hele familiegeschiedenis in kaart gebracht. Nu nog een boek maken over de familie Stekelorum, dat wil ik graag nog doen. Stamboomonderzoek ontspant mij, ik zoek dat graag allemaal uit. En ja, in '95 is er een afdeling van Familiekunde opgericht in het arrondissement Veurne en sinds 2002 ben ik daar voorzitter van. Bij gebrek aan andere kandidaten ben ik dat nog altijd.

Ben je ooit van mening veranderd over een fundamentele kwestie in je leven?

Goh, da's een moeilijke! Wat is een fundamentele kwestie hé? Tot nu zijn er in mijn leven weinig echte breuklijnen geweest op emotioneel of persoonlijk vlak. Gelukkig maar! Mijn omgeving en ik zijn grotendeels gespaard gebleven van onheil of plotse ziektes. Maar op professioneel vlak zie ik wel mensen die bijvoorbeeld met een burn-out geconfronteerd worden en wat dat met hen doet. Zoiets brengt heel wat teweeg, die mensen gaan nadenken over wie ze zijn, hoe ze in het leven staan, hoe ze met stress omgaan, etc... Dat zet wel aan tot nadenken.

En andersom: zijn er zaken waar je heel erg van overtuigd bent?

Mijn vrouw en ik hebben altijd een heel gelijkwaardig aandeel gehad in de opvoeding van onze kinderen, maar over één ding viel niet te twisten: ik stond erop dat de kinderen naar het gemeenschapsonderwijs gingen. Voor mij was en is dat erg belangrijk, zowel mijn vader als ikzelf zijn er verknocht mee. Er wordt heel vaak neerbuigend gedaan over de kwaliteit van het GO!, maar dat is compleet onterecht. Kinderen worden er prima begeleid, er wordt individueel op hun competenties gewerkt, en ze krijgen er de kans om zich volledig te ontplooiën. Het gemeenschapsonderwijs staat voor een pluralistisch project, waar ik een grote voorstander van ben.

Wat is jouw levensmotto, Joeri?

Leven in bescheidenheid, ten dienste staan van de mensen rondom mij, maatschappelijk engagement en dienstbaarheid tonen. De wil hebben om de maatschappij beter te maken, ervoor zorgen dat iedereen zich goed voelt. Verdraagzaam zijn, sociale rechtvaardigheid hoog in het vaandel dragen en respect hebben voor iedereen.

Nele Deblauwe

Nood aan een gesprek? Rebus komt naar je toe!

Bij Rebus kan je terecht voor een **gesprek**. We luisteren graag naar al je **vragen rond seksuele oriëntatie en gender**, bieden een luisterend oor voor je problemen, en bieden je graag **ondersteuning**.

Omdat het niet altijd even gemakkelijk is om een gesprek aan te vragen, of om je te verplaatsen, voorziet Rebus ook de mogelijkheid voor een **onthaalgesprek in jouw regio**. Hiervoor werken we samen met **HuisvandeMens**, na afspraak kunnen we op hun locaties terecht om jou te onthalen.

Een afspraak maak je via **onthaal@rebuswvl.be** of telefonisch via **059/43.96.17**.

In alle locaties van HuisvandeMens kan je zonder afspraak terecht voor gratis informatie zoals brochures en folders.

- **Rebus Regenbooghuis West-Vlaanderen**
Torhoutsesteenweg,
8400 Oostende
Inloophmoment op woensdag
van 13u tot 16u
- **Vrijwilligerscentrale Brugge**
Kraanplein 6, 8000 Brugge
Inloophmoment op maandag
van 13u tot 16u

- **HuisvandeMens Brugge**
Jeruzalemstraat 51, 8000 Brugge
- **HuisvandeMens Diksmuide**
Esenweg 30, 8600 Diksmuide
- **HuisvandeMens Ieper**
Korte Torhoutstraat 4, 8900 Ieper
- **HuisvandeMens Kortrijk**
Overleiestraat 15A, 8500 Kortrijk
- **HuisvandeMens Roeselare**
Godshuislaan 94, 8800 Roeselare

Met steun van

JAARPLANNING - DEADLINES
Respecteer deze deadlines voor
het toesturen van gegevens:

Editie april-mei-juni 2019
Zondag 10 februari

Editie juli-augustus
september 2019
Zondag 5 mei

Vrijzinnig Huis Koksijde
Galopperstraat 48, 8670 Koksijde
Tel. 058 51 90 94
Gsm 0498 56 61 30
vanmuylem@skynet.be

huisvandeMens Diksmuide
Esenweg 30, 8600 Diksmuide
Tel. 051 55 01 60
diksmuide@demens.nu
www.demens.nu

Willemfonds Koekelare
contactpersoon: André Laveyne
Brugse Heirweg 17
8680 Koekelare
Tel. 051 58 07 41
andre.laveyne1@telenet.be

Willemfonds Nieuwpoort
contactpersoon: Maurice
Bellefroid, Recllettenstraat 41,
8620 Nieuwpoort I Tel. 058 23 60 56
Gsm 0475 66 43 42
info@willemfondsnieuwpoort.be

**Willemfonds
Veurne-De Panne-Koksijde**
contactpersoon: Ivan Winnock
Sasstraat 7, 8630 Veurne
Tel. 058 31 23 57
ivan.winnock@skynet.be

Vrienden van het GO! Westhoek
contactpersoon: Annie Decler
14e Artilleriestraat 7
8600 Diksmuide
Tel. 051 50 15 33
vriendengo.westhoek@gmail.com

**Humanistisch Verbond
Westhoek**
contactpersoon:
Anneleen Trogh
Sint Elisabethlaan 26
8660 De Panne
0494 85 12 27
anneleentrogh@hotmail.com

**Humanistisch Verbond
Koekelare-Diksmuide**
contactpersoon:
André Laveyne
Brugse Heirweg 17
8680 Koekelare
Tel. 051 58 07 41
andre.laveyne1@telenet.be

**Uitstraling permanente vorming
Westkust**
contactpersoon:
Marc Mortier
Astridplein 3-401
8670 Koksijde
Gsm 0475 97 21 98
marc-mortier@telenet.be

Comité vzw Panne Instituut
contactpersoon:
Eddy Deboyser
Duinhoekstraat 98
8660 De Panne
Tel. 058 41 22 19
Gsm 0473 89 39 14
deboyser.eddy@skynet.be

**Vermeylenfonds
Koksijde-Oostduinkerke**
contactpersoon: Maurits
De Picker, Koninklijke Baan
190A/301, 8670 Koksijde
Gsm 0477 29 38 37
depicker.maurits@skynet.be